

HIGHER SCHOOL CERTIFICATE EXAMINATION

1998

LATIN

3 UNIT (ADDITIONAL)

(50 Marks)

*Time allowed—One hour and a half
(Plus 5 minutes reading time)*

DIRECTIONS TO CANDIDATES

- The examination paper consists of two Sections:

Section I Catullus, *Carmina*

Section II Unseen Verse Translation

- Attempt ALL questions.
- Answer each Section in a SEPARATE Writing Booklet.
- Write your Student Number and Centre Number on each Writing Booklet.
- All translations should be written on alternate lines.

Read the passages and answer the questions that follow.

(a) Annales Volusi, cacata carta,
votum solvite pro mea puella.
Nam sanctae Veneri Cupidinique
vovit, si sibi restitutus essem
desissemque truces vibrare iambos,
electissima pessimi poetae
scripta tardipedi deo daturam
infelicibus ustulanda lignis.
Et hoc pessima se puella vidit
iocosis lepide vovere divis.
Nunc o caeruleo creata ponto,
quae sanctum Idalium Uriosque apertos
quaeque Ancona Cnidumque harundinosam
colis quaeque Amathunta quaeque Golgos
quaeque Durrachium Hadriae tabernam,
acceptum face redditumque votum,
si non illepidum neque invenustum est.
At vos interea venite in ignem,
pleni ruris et infacetiarum
annales Volusi, cacata carta.

Catulus, D H Garrison, University of Oklahoma Press, 1989, p 27

Poem 36

(i) Translate this passage into English.	10
(ii) Scan lines 12–13.	2

QUESTION 1. (Continued)

Marks

- (b) Lesbia mi praesente viro mala plurima dicit:
 haec illi fatuo maxima laetitia est.
 Mule, nihil sentis? Si nostri oblita taceret,
 sana esset: nunc quod gannit et obloquitur,
 non solum meminit, sed, quae multo acrior est res,
 irata est. Hoc est, uritur et loquitur.

5

Catulus, D H Garrison, University of Oklahoma Press, 1989, p 83

Poem 83

Lesbia mi dicit semper male nec tacet umquam
 de me: Lesbia me dispeream nisi amat.
 Quo signo? Quia sunt totidem mea: deprecor illam
 assidue, verum dispeream nisi amo.

Catulus, D H Garrison, University of Oklahoma Press, 1989, p 85

Poem 92

Odi et amo. Quare id faciam, fortasse requiris.
 Nescio, sed fieri sentio et excrucior.

Catulus, D H Garrison, University of Oklahoma Press, 1989, p 80

Poem 85

In what ways do these poems contribute to an appreciation of Catullus' depiction of the anguish of love?

8

- (c) Egnatius, quod candidos habet dentes,
 renidet usquequaque. Si ad rei ventum est
 subsellium, cum orator excitat fletum,
 renidet ille; si ad pii rogum fili
 lugetur, orba cum flet unicum mater,
 renidet ille. Quidquid est, ubicumque est,
 quodcumque agit, renidet: hunc habet morbum,
 neque elegantem, ut arbitror, neque urbanum.
 Quare monendum est te mihi, bone Egnati.
 Si urbanus esses aut Sabinus aut Tiburs
 aut parcus Umber aut obesus Etruscus
 aut Lanuvinus ater atque dentatus
 aut Transpadanus, ut meos quoque attingam,
 aut quilubet, qui puriter lavit dentes,
 tamen renidere usquequaque te nollem:
 nam risu inepto res ineptior nulla est.
 Nunc Celtiber es: Celtiberia in terra,
 quod quisque minxit, hoc sibi solet mane
 dentem atque russam defricare gingivam,
 ut, quo iste vester expolitior dens est,
 hoc te amplius bibisse praedicet loti.

5

10

15

20

Catulus, D H Garrison, University of Oklahoma Press, 1989, p 29

Poem 39

- (i) What is the purpose of this poem? 2
- (ii) What methods does Catullus use to achieve this purpose? 8

Please turn over

SECTION II

Marks

UNSEEN VERSE TRANSLATION

(20 Marks)

All translations should be written on alternate lines.

QUESTION 2. Use a SEPARATE Writing Booklet.

Translate the following into English.

Propertius imagines that Cynthia's visit to the country will free her from the corruption of the city.

20

ETSI me invito discedis, Cynthia, Roma,
 laetor quod sine me *devia* rura colis.
 nullus erit castis iuvenis corruptor in agris,
 qui te blanditiis non sinat esse probam;
 nulla neque ante tuas orietur *rixa* fenestras,
 nec tibi clamatae somnus *amarus* erit.
 sola eris et solos spectabis, Cynthia, montes
 et pecus et fines pauperis agricolae.
 illic te nulli poterunt corrumpere ludi,
fanaque peccatis plurima causa tuis.

Propertius II. 19. 1–10

<i>devius-a-um:</i>	remote
<i>rixa,-ae:</i>	brawl
<i>amarus-a-um:</i>	bitter
<i>fanum,-i:</i>	temple, shrine

End of paper